

«Δεν είμαι ο σωτήρας του προγράμματος της ΔΕΑ»

ΝΕΣΤΟΡΑΣ ΝΕΣΤΟΡΟΣ: Το πρόβλημα δεν είναι το μοντέλο της, αλλά ο τρόπος διαχείρισής του

Από τη μέρα που ανέλαβε ως Εκπρόσωπος της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων προσπάθει να επικαιροποιήσει τη διαδικασία, να βελτιώσει το ερευνητικό κομμάτι, να συντονίσει όλες τις παραμέτρους, να γίνουν όπως λέει πιο σωστοί και πιο οργανωμένοι. Ο Νέστορας Νέστορας δεν θεωρεί ότι είναι ο σωτήρας του προγράμματος, αλλά προσπαθεί ώστε να δουλέψει πιο ορθολογιστικά, γιατί, όπως εξηγεί, το πρόβλημα δεν είναι το μοντέλο της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων, αλλά ο τρόπος διαχείρισής του. Με πικρία παραδέχεται ότι, για αρκετά ερωτήματα, δύσκολα έχουμε πλέον απαντήσεις διότι τις χάσαμε μέσα από τον τρόπο δουλειάς και τη διαχείριση των διαφόρων υποθέσεων.

Κατηγορούν τη ΔΕΑ ότι είναι άχρημα πρόωθησης τουρκικών πολιτικών θέσεων.

-Αν ήταν η ΔΕΑ άχρημα πρόωθησης τουρκικών θέσεων θα είχα ήδη παραιτηθεί. Η ΔΕΑ δημιουργήθηκε για να δώσει απαντήσεις στις οικογένειες των αγνοουμένων, τι έγιναν τα αγαπημένα τους πρόσωπα, αυτός ήταν ο κύριος λόγος σύστασής της. Μέχρι στιγμής ταυτοποιήθηκαν 464 Ελληνοκύπριοι και 145 Τουρκοκύπριοι αγνοούμενοι.

Μέσα σε 10 χρόνια ταυτοποιήθηκε μόνο το 30% με δαπάνη πέραν των 20 εκατομμυρίων ευρώ.

-Δυστυχώς ναι, μια ταυτοποίηση γενετικού δείγματος στοιχίζει 450 δολάρια και βάση στατιστικής αποτυγχάνει να δώσει αποτέλεσμα το 30% - 40% των οστών, γιατί έχουν περάσει πάρα πολλά χρόνια, και πολλά οστά δεν είναι θαφτεί, έτσι έχουμε κακές συνθήκες διατήρησής τους. Επιπρόσθετα, έχουμε και κακή ποιότητα χώματος. Για να μπορέσεις να δώσεις περισσότερα οστά στις οικογένειες πρέπει να στελεχιστεί περισσότερο για γενετικές εξετάσεις, μια και σε αρκετές περιπτώσεις είναι περιορισμένος ο αριθμός οστών. Όλα αυτά ανεβάζουν το κόστος πάρα πολύ ψηλά. Πέραν από αυτό, έχουμε και πάρα πολλές αποτυχημένες εκκαθαρές.

«Για αρκετά ερωτήματα, δύσκολα έχουμε πλέον απαντήσεις διότι τις χάσαμε μέσα από τον τρόπο δουλειάς και τη διαχείριση των διαφόρων υποθέσεων»

Δώσατε πριν λίγους μήνες σε οικογένεια λάθος οστά.

-Το λάθος που έγινε τον Φεβρουάριο του 2015, ήταν σε σχέση με τις ανθρωπολογικές εξετάσεις. Φαίνεται ότι οι ανθρωπολόγοι δεν είχαν προσμετρήσει σωστά το υψηλό ρίσκο που είχαμε για υποθέσεις με ανάμεικτα οστά και με μεγάλο αριθμό αγνοουμένων σε διαταραγμένο τάφο, έτσι το ρίσκο που πήραμε για να συμψηφίσουμε τα οστά με ανθρωπολογικές εξετάσεις ήταν πάρα πολύ ψηλό, γι' αυτό οδηγήκαμε σε λάθος. Τώρα έχουμε αποστείλει οστά που έτυχαν αρχικά ανθρωπολογικών εξετάσεων για γενετικές εξετάσεις, τα αποτελέσματα τους θα μελετηθούν από τους ανεξάρτητους επιστήμονες που καλέσαμε τέλος Οκτωβρίου να έλθουν στην Κύπρο για να μας προτείνουν συγκεκριμένες ενέργειες και πιθανόν να αλλάξουν τα πρωτόκολλα μας.

Θα αλλάξει η διαδικασία για τις ανάμεικτες υποθέσεις;

-Πιθανόν, κι αν γίνει αυτό, η οποιαδήποτε αντικατάσταση διεθνούς πρωτοκόλλου θα βοηθήσει το διεθνές πεδίο, μια που ακολουθήσαμε τα βήματα τους για τις ανάμεικτες υποθέσεις και αποδείχτηκε ότι κάπου μπάτζι νερά.

Μπορεί να υπάρχουν προβλήματα και με άλλες υποθέσεις.

-Δεν θέλουμε να ξαναυπάρξει πρόβλημα. Στείλαμε δείγματα κι από άλλες υποθέσεις. Η Ασία είναι η πιο μεγάλη υπόθεση ανάμεικτων οστών, γι' αυτό στείλαμε την πιο ακραία. Τα αποτελέσματα θα τα μελετήσουν οι εμπειρογνώμονες που θα έρθουν τέλος Οκτωβρίου, ο Ισπανός Δρ. Jose Luis Prieto του Ερυθρού Σταυρού και η Δρ Mercedes Salado από την Αργεντινή. Περιμένουμε τις εισηγήσεις τους.

Στα δέκα χρόνια ταυτοποιήσατε μόνο το 30% των αγνοουμένων, από το 70% ένα μέρος μπορεί να μην το έχετε καν αγγίξει;

-Δυστυχώς ναι. Έχουμε αρκετή δουλειά ακόμη σε σχέση με τον εντοπισμό οστών για πολλούς

Ο στόχος όχι με τη μέθοδο του κουτουρού...

Ο στόχος για το 2016, είναι το 30% επιτυχίας να διπλασιαστεί;

-Δεν μπορώ να το πω. Ο στόχος είναι να εντοπίσουμε όσο πιο πολλούς αγνοούμενους όχι με τη μέθοδο του κουτουρού, λίγο πιο στοχευμένα. Θα έχω τη συνείδηση μου ήσυχη ότι προσπάθησα, δούλεψα σωστά, έστω κι αν στο τέλος δεν τα καταφέρω. Ξεκινούσαμε μια εκκαθαρή και δεν ήμασταν πεπεισμένοι ότι θα βρίσκαμε κάτι. Γιατί το κάναμε; Οι οικογένειες θέλουν να είμαστε αποτελεσματικοί. Είναι απαιτητικές.

Πώς ευαισθητοποιούνται οι μάρτυρες;

-Προσπαθώ μέσα από τις δημόσιες μου παρεμβάσεις, κάποιους να δω από κοντά, άλλους να προσεγγίσω φιλικό τους πρόσωπα να μας πουν πράγματα που γνωρίζουν. Το λέω συχνά ότι δεν χρειάζεται να πάρουν το μυστικό μαζί τους. Είναι προτιμότερο να δώσουμε απαντήσεις στη μάνα και τον πατέρα, στον αδελφό και την αδελφή, τι έγινε ο δικός τους άνθρωπος. Έστω και μία φορά ας μπουν στη θέση αυτών των ανθρώπων.

Οι συγγενείς δεν θέλουν απλά ένα οστό για να

κάνουν κηδεία, θέλουν απαντήσεις για το τι έγινε.

-Πολύ σωστό και πολύ λογικό, αλλά αυτό δεν είναι μέσα στους όρους εντολής της Διερευνητικής Επιτροπής. Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τι θέλουμε από τη ΔΕΑ, να μας εντοπίσει τους χώρους ταφής και ταυτοποιήσει ή θέλουμε να είναι μια επιτροπή αλήθειας και συμψήφισης, η οποία θα λέει τις συνθήκες και πώς επισυνέβησαν τα γεγονότα; Εγώ θεωρώ ότι στην παρούσα χρονική στιγμή πρέπει να βελτιώσουμε στο ερευνητικό κομμάτι τη ΔΕΑ όσο καλύτερα μπορούμε. Να την ενισχύσουμε με τεχνολογία, με άτομα, με ομαδική δουλειά. Δουλεύουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Πρέπει και η Τουρκία να αποφασίσει να συνεργαστεί στο θέμα των αρχείων, είναι πολύ σημαντικός παράγοντας. Κτυπήσαμε πόρτες διεθνώς και πώς είναι να κάνουμε υπομονή. Τώρα ενισχύσαμε τα επικειρήματά μας μέσα από τα ευρήματά μας. Θέλουμε να δούμε αποτέλεσμα σε σχέση και με τις σκόπιμες μετακινήσεις οστών.

Οι οικογένειες θέλουν να είμαστε αποτελεσματικοί

αγνοούμενους.

Γιατί;
-Είναι δύσκολες οι συνθήκες εντοπισμού τους. Και αυτό δεν έχει να κάνει με το μοντέλο της ΔΕΑ, αλλά με τον τρόπο διαχείρισής του προγράμματος. Εμείς, ως Ελληνοκυπριακή Κοινότητα θα έπρεπε να συζητούμε τι ενέργειες κάνουμε για τον κάθε αγνοούμενο μας. Τώρα είμαστε σε θέση να το κάνουμε και ακόμη όχι για όλους. Μελετήσαμε όλα τα έγγραφα

που κατατέθηκαν στη ΔΕΑ από το Γραφείο μας αλλά και των Τουρκοκυπρίων. Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε για ποιους αγνοούμενους θεωρούμε ότι σκάψαμε έστω για μια φορά, για ποιους σκάψαμε πιο πολλές φορές. Μπορούμε να προσδιορίσουμε καλύτερα τους χώρους έρευνας, να αξιοποιήσουμε τις νέες τεχνολογίες. Όλα αυτά, δεν τα είχαμε κάνει στο παρελθόν, γι' αυτό είπα ότι το πρόβλημα δεν είναι το μοντέλο. Τα προηγούμενα χρόνια, και χωρίς να

θέλω να γίνω μηδενιστής, δουλεύαμε με έναν τρόπο όχι τόσο οργανωμένο και στοχευμένο. Πρώτη φορά στο Γραφείο του Ελληνοκυπριακού Εκπροσώπου κάνουμε επικαιροποίηση των εγγράφων που κατατέθηκαν στη ΔΕΑ. Διερωτηθήκαμε αν έχουμε απαντήσεις σε όλα μας ερωτήματα οι Τουρκοκύπριοι; Πήραμε για όλα απαντήσεις από τους Τουρκοκύπριους; Η οποιαδήποτε άσκηση γίνεται, χρειάζεται αποτελεσματικότητα και πρακτική προσέγγιση.

ΕΧΕΙ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

-Μίπως τα άτομα που επιλέξατε να στελεχώσουν την Επιτροπή δεν είναι τόσο ικανά;

-Εγώ δεν επέλεξα κανένα, προσπαθώ να διορθώσω τις συνθήκες που βρήκα. Έχει αξιόλογους επιστήμονες. Πότε συζητήθηκε ότι από τις 458 ταυτοποιήσεις που πραγματοποιήσαμε, μιλούσαμε για χώρους εξαφάνισής και όχι για χώρους ταφής; Τώρα που τους ταυτοποιήσαμε, διαφάνηκε ότι δεν τους βρήκαμε εκεί που εξαφανίστηκαν αλλά σε 2 μέχρι 31 χιλιόμετρα μακριά. Ποιος το είπε αυτό ποτέ του κόσμου; Σκαλίζοντας τα αρχεία, βλέπεις ότι βασίστηκε πάνω σε μια μαρτυρία ενώ είχες μπροστά σου κι άλλες δυο-τρεις μαρτυρίες, άλλες συνθήκες τότε, άλλες τώρα. Εμείς, πρέπει να απαντήσουμε το τώρα, βασιζόμενοι στα σημερινά δεδομένα.

-Μίπως αυτό έγινε σκόπιμα;

-Όχι, διότι ήταν τόσος ο όγκος της δουλειάς που στην προσπάθειά τους να ομαδοποιηθεί η εργασία, σίγουρα δεν μπορούσε να ήταν τέλεια. Αυτή η δουλειά θα έπρεπε να τρέχει παράλληλα με τις έρευνες, τις εκκαθαρές, τις ταυτοποιήσεις, όχι απλά να μείνει όπως το '96. Αυτό προσπαθώ να κάνω τώρα.

Τέλος στα συνθήματα, θέλουμε περιεχόμενο και ουσιαστικότητα

Με την εκλογή Ακιντζί υπάρχει μια εφορία, κάνετε προσπάθεια να τον προσεγγίσετε αναζητώντας μια πιο θετική αντιμετώπιση;

-Προσπαθώ συνεχώς να στέλνω μηνύματα προς τους ομολόγους μου στη Διερευνητική Επιτροπή. Υπάρχει αυτό το αίσθημα στην κοινή γνώμη και τους πορτρέπω να δουλέψουν, αξιοποιώντας αυτό το κλίμα στην κοινωνία για να μιλήσει ο κόσμος αλλά και από τις Αρχές για να συνεργαστούν καλύτερα μαζί μας. Γίνονται αρκετές προσπάθειες, βελτιωμένες κινήσεις και ενέργειες.

Κινήσεις με πολιτικές σκοπιμότητες;

-Στο παρελθόν μπορεί τα πράγματα να ήταν διαφορετικά αλλά αυτό ας το φιλτράρουμε εμείς που καθόμαστε απέναντί τους, στο πώς δουλεύουμε και συνεργαζόμαστε. Πολλές φορές αυτός που είναι απέναντί σου, δίνει αυτό που εισπράττει κι ο ίδιος ή και αντίστροφα.

Εννοείτε ότι στο παρελθόν προσπαθήσατε κι εμείς να παράσουμε πολιτικές σκοπιμότητες;

-Δεν θα το έλεγα, αλλά αν έχω όμως συνεχώς στην άρνηση για πολλά πράγματα, από τα μικρά μέχρι τα πιο μεγάλα, δεν θα εισέπραττα άρνηση; Ας μην κατηγορούμε μόνο τους άλλους, ας δούμε μέσα σε ποιο πλαίσιο λειτουργούμε κι εμείς και τι είναι το ζητούμενο. Διακαιολογούμασταν όμως να ήμασταν αρνητικοί ή δύσπιστοι. Για μένα το ζητούμενο είναι να μπορέσω να δώσω απαντήσεις στις οικογένειες των αγνοουμένων, τις δικαιούνται. Μέσα σε αυτό το πνεύμα προσπαθώ να λειτουργήσω, για να δώσω απαντήσεις, στόχος η ειλικρίνεια.

Όταν βλέπουν να δημοσιεύονται από πρώην μέλος της ΔΕΑ

κάποιες καταγγελίες που αφήνουν υπονοούμενα για τον τρόπο λειτουργίας της ΔΕΑ, οι οικογένειες κάπου διερωτούνται.

-Το πιο σωστό και το πιο μετρήσιμο για τον καθένα μας είναι τα αποτελέσματα.

-Είστε ευχαριστημένοι με τα αποτελέσματα;

-Εγώ πιστεύω ότι είμαστε βελτιωμένοι σε αρκετούς τομείς του προγράμματος. Προσπαθούμε να βελτιώσουμε τον τρόπο διαχείρισής του προγράμματος για να έχουμε ακόμη καλύτερα αποτελέσματα.

-Ακούστηκε ότι πληρώνονται ψευδομάρτυρες.

-Στη δική μου αντίληψη δεν περιέπεσε ποτέ τέτοια πληροφορία.

-Το μεγαλύτερο πρόβλημα σας είναι το άνοιγμα των στρατιωτικών ζωνών;

-Ναι και τα αρχεία, νοοούμε στο κομμάτι της έρευνας διότι δεν έχουμε όλες τις πληροφορίες στη διάθεσή μας.

-Πάνω από ένα μεγάλο όγκο αγνοουμένων έχουν κτιστεί μεγάλες οικοδομές;

-Σίγουρα, η οικοδομική ανάπτυξη είναι ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο βιώνουμε. Σε ένα πιθανόν χώρο στην Κερύνεια έχουμε εντοπίσει αξιοποιήσιμες και την τεχνολογία, ότι έχουν κτιστεί τέσσερις πολυκατοικίες. Διερωτώσαι τώρα ποιες ενέργειες μπορούμε να κάνουμε με αυτά τα δεδομένα. Και επιστρέφεις τη σκέψη σου στο παρελθόν, κι αναζητάς να δεις τι ενέργειες κάναμε την

«Για μένα το ζητούμενο είναι να μπορέσω να δώσω απαντήσεις στις οικογένειες των αγνοουμένων, τις δικαιούνται»

-Ναι, και λέω στον εαυτό μου τέλος στα συνθήματα, θέλουμε περιεχόμενο. Πρότεινα συγκεκριμένο τρόπο διαχείρισής για τις 32 εκκρεμότητες στρατιωτικές ζώνες. Θέλουμε να τις ομαδοποιήσουμε ώστε να βιώσουμε το χρόνο και να παίρνουμε περισσότερες άδειες. Κάναμε πρόταση η οποία συζητείται. Το πλάνο μας

Η επιμονή του μάρτυρα μάς έπεισε τελικά

-Στον Τράχωνα είχαν γίνει και στο παρελθόν διάφορες αποτυχημένες εκκαθαρές.
-Δώδεκα αποτυχημένες εκκαθαρές. Η πρώτη έγινε το 2009, η κοντινότερη θέση που εκσκαφθηκε στο παρελθόν ήταν το 2010 και βρισκόταν 100 μέτρα νότια από το τωρινό σημείο. Η μακρύτερη έγινε το 2009 και βρισκόταν 530 μέτρα νοτιοανατολικότερα από το σημερινό σημείο. Το 2014 μας είχε δοθεί η άδεια για να διενεργηθεί εκκαθαρή σε στρατιωτική ζώνη. Το σημείο που σκάψαμε τότε ήταν 340 μέτρα βορειοανατολικότερα από τη σημερινή μας θέση. Ήμασταν πάντα στην περιοχή, αναζητούσαμε βάσεις μαρτυριών, βάσει των εγγράφων που κατέθεσε η Τουρκία στο Συμβούλιο της Ευρώπης, το ορθό σημείο, αλλά δεν βγάλαμε ποτέ τις εκκαθαρές σε έναν χάρτη για να δούμε την εικόνα και να περιορίσουμε τους χώρους της έρευνας. Τώρα την εικόνα προσπαθούμε να τη βλέπουμε παραστατικά, όχι μόνο στο μυαλό μας, γι' αυτό υπάρχει η τεχνολογία.

-Σήμερα είχατε μάρτυρα ο οποίος επέμνε.

-Ναι, και είχαμε καταθέσει έγγραφο για το σημείο 2, όχι για το σημείο 1. Ο μάρτυρας μίλησε και για τα δύο σημεία. Στο σημείο 1 εντοπίσαμε 2 ανατομικούς σκελετούς, στο 2 έχουμε αποκαλύψει κάποια οστά προς το παρόν. Η επιμονή του μάς έπεισε και αυτό του το πιστώνουμε.

-Ο μάρτυρας γιατί περίμενε 41 χρόνια να μιλήσει;

-Δεν μπορώ να σας απαντήσω σε αυτό το ερώτημα. Ο μάρτυρας ήλθε πριν δύο χρόνια, όταν σκάψαμε σε λάθος μέρος, και μας είπε ότι σκάψαμε λάθος, αλλά είχαμε δυσκολίες να μετακινήσουμε λόγω στρατιωτικών ζωνών. Για το σημείο 2 καταθέσαμε έγγραφο στη ΔΕΑ από τον Μάιο του 2014, χωρίς όμως να μας επιτρέψει ο τουρκικός στρατός. Αυτή είναι η αδυναμία με τις άδειες που χρειαζόμαστε για τις στρατιωτικές ζώνες που προσπαθούμε να υπερπηδήσουμε.

-Ο μάρτυρας επανήλθε με την εκλογή Ακιντζί;

-Επικοινωνήσαμε με το γραφείο των Τουρκοκυπρίων και πιθανόν η εκλογή Ακιντζί να δημιουργήσει ένα πιο φιλικό κλίμα σε κάποιους Τουρκοκύπριους για να δώσουν πληροφορίες για αγνοούμενους. Υπάρχει μια μικρή κινητικότητα και ευελπιστώ να συμβεί

τέτοια κινητικότητα και για Τουρκοκύπριους αγνοούμενους, διότι έχουμε αδυναμία στο να εντοπίσουμε τους ορθούς χώρους ταφής.

-Οι Τουρκοκύπριοι δίνουν περισσότερες πληροφορίες από ό,τι οι Ελληνοκύπριοι.
-Δεν θα το έλεγα, απλώς πολλοί Ελληνοκύπριοι που γνώριζαν πληροφορίες για τα γεγονότα του '63-'64 μπορεί να μη ζουν πλέον.

-Ποια είναι η ιστορία των αγνοουμένων του Τράχωνα;

-Πρόκειται για περιουλογία σορών στις 23 και 24 Ιουλίου 1974.

-Πρόκειται για 200 πτώματα;

-Έτσι λέει η Τουρκία, όμως τα αρχεία μας λένε ότι εξαφανίστηκαν τις δυο εκείνες μέρες 40 πρόσωπα από τις περιοχές Ομορφίτες, Τράχωνα και Νεάπολης. Δεν σημαίνει ότι θα εντοπίσουμε αυτούς, γιατί η εργασία που κάναμε το 1996 έχει, πολλές φορές, μεγάλη απόκλιση και λάθος σε σχέση με τις ταυτοποιήσεις. Άλλο η θεωρία και άλλο η πράξη.

-Μπορεί να βρεθεί 200 αγνοούμενους;

-Όχι, αναμένουμε να βρούμε 40-50 και στους δυο χώρους μαζί. Αυτό δήλωσε και η Τ/κύπρια εκπρόσωπος. Διερευνάται μία πληροφορία ότι υπάρχει και τρίτο σημείο.

-Λέγεται ότι περίπου 200 πτώματα Ελληνοκυπρίων περιουλοκλήθηκαν από τις τουρκοκυπριακές δυνάμεις στη Λευκωσία -μετά την κατάπαυση του πυρός-, φορτώθηκαν σε 3-4 φορτηγά και μεταφέρθηκαν στο Λιόδρα Πάλας για να παραδοθούν στην ελληνοκυπριακή πλευρά για ταφή, με τη μεσολάβηση των Ηνωμένων Εθνών, χωρίς βόθρο να παραληφθούν.

-Από την Κυπριακή Δημοκρατία ποτέ δεν επιβεβαιώθηκε επίσημα αυτό το γεγονός. Η ιστορία αυτή της Τουρκίας μπάτζι νερά, θέλει να ρίξει τις ευθύνες σε μας, ότι δεν ενδιαφερόμαστε για τους νεκρούς μας. Τα πολιτικά παιχνίδια κάνουν κακό στο πρόγραμμα.

-Πού βρίσκεται η εκκαθαρή στον Τράχωνα αυτή την στιγμή;

-Εντοπίσαμε οστά από 20 αγνοούμενα πρόσωπα, έχουν εκταφεί όλα και μεταφέρθηκαν στο Ανθρωπολογικό Εργαστήρι. Αρχίσαμε εργασίες στο σημείο 2, το οποίο θεωρούμε ως τον χώρο ταφής του άλλου μικρού φορτηγού.

οποιους δεν έχουμε κάνει τίποτα;

-Δεν μπορώ σε αυτή τη χρονική στιγμή να ξέρω το ποσοστό, αλλά όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία θα ξέρουμε. Δεν φταίει η ΔΕΑ γι' αυτό, αλλά το δικό μας Γραφείο, η έλλειψη μαρτυριών.

-Αν ως συγγενής δεν πιάς όλα αυτά τα χρόνια μπορεί ποτέ να μην μερίμνησε κανείς για τον δικό μου αγνοούμενο;

-Πιθανόν. Τα τελευταία χρόνια θα δείτε ότι οι προσπάθειες περιστρέφονται γύρω από 60 - 80 ίδιες υποθέσεις, τις οποίες θεωρούσαν ότι είναι πιο εύκολες ή είναι πιο γνωστές από άλλες λόγω πρόσβασης.

-Ακούγεται ότι κάποιος από τη ΔΕΑ δεν θέλουν να δοθούν απαντήσεις για όλους τους αγνοούμενους διότι θα χάσουν τη δουλειά τους.

-Λάθος, δεν είναι σωστή εκτίμηση. Όταν το έμφυχο υλικό της υπηρεσίας δεν είναι πολύ μεγάλο, όταν η πληροφορηση δεν μπορεί να είναι τόσο ακριβής, όταν νοσεί το ερευνητικό κομμάτι, τότε βάζεις στη ζυγαριά πού θα πρέπει να ρίξεις τις δυνάμεις σου και επιλέγεις τις υποθέσεις που έχεις περισσότερες πληροφορίες. Η έρευνα είναι κι αυτή χρονοβόρα, πρέπει να βρεις τα άτομα που σε καθοδηγήσουν σωστά. Από την άλλη, καλείσαι να εντοπίσεις το σωστό πλαίσιο για να οδηγηθείς στο σωστό συμπέρασμα.

είναι να κάνουμε για τον κάθε αγνοούμενο έστω και μια προσπάθεια. Να είμαστε πρακτικοί.

-Προτεραιότητα έχουν οι υποθέσεις που δεν έχουν ποτέ αγγιχθεί;

-Είναι πολλά πράγματα. Έχουμε ομαδικούς τάφους, τι κάνουμε γι' αυτούς, έχουμε πληροφορίες για όλους; Όχι, τότε σκεφτομαι πώς θα μπορέσω να αυξήσω τον βαθμό ακρίβειας για τους ομαδικούς τάφους. Βρήκαμε πρακτικούς τρόπους; Τώρα συζητούμε πού θα πάμε να σκάψουμε. Δημιουργήσαμε κατηγορίες με ισχυρές πληροφορίες. Κατηγορία με περισσότερη έρευνα. Κατηγορία με πιθανούς χώρους ταφής για περαιτέρω έρευνα. Όταν συζητούμε να πάμε σε ένα χώρο ποιους αναζητούμε; Δεν υπάρχει αυτή η προσέγγιση. Ο βαθμός αξιοπιστίας της πληροφορίας είναι σημαντικός.

-Μπορεί κάποιες πληροφορίες να μην τις πιστεύαμε;

-Δεν είναι μόνο το ότι δεν τις πιστεύαμε, τις διερευνούσαμε όπως θα έπρεπε; Ήμασταν ομαδικοί;

-Τώρα τις διερευνούμε;

-Προσπαθούμε να είμαστε πιο σωστοί. Δεν θεωρώ ότι είμαι ο σωτήρας του προγράμματος, απλά λέω ότι τουλάχιστον προσπαθούμε να δουλέψουμε πιο ορθολογιστικά. Τι έκανα, τι μου λείπει, τι πρέπει να κάνω, πώς προχωράω.

-Τι μας λείπει;

-Τι έπρεπε να κάνω για αρκετές υποθέσεις και δεν έκανα και πόσο έψαξα στο κομμάτι της έρευνας. Σήμερα, βλέποντας κάποια δεδομένα που έχουμε στη διάθεση μας, μπορώ να σκεφτώ πιο σωστά πώς να διακριστώ τις υποθέσεις.